

Jacquiniella equatantifolia

Etymologie :

Genoemd naar de 19de eeuwse Nederlander Nikolaus Joseph von Jacquin die oorspronkelijk medicijnen studeerde maar na een omzwerving in de tropen zich vestigde in het Oostenrijkse Wenen als botanist en directeur van de Botanische tuin.

Beschrijving :

Kenmerkend zijn de rode stam, de afgeplatte bladeren die als een ijle waaier samengevouwen zijn, zo'n 25cm lang. Van tussen die bladeren ontspruit een afgeplatte bloemsteel, die meerdere keren en meerdere jaren na elkaar bloemen kan dragen. De bloemen zijn relatief klein: ongeveer 1 cm tot 1,5 cm. Groen-bruin en onopvallend, houden ongeveer een week op de plant.

Bloeitijd:

Bloeit gewoonlijk even in het late voorjaar en een tweede keer in het najaar. Is dus waarschijnlijk gevoelig aan temperatuurschommelingen om aanzet te krijgen tot bloei.

Verspreiding:

Heel tropisch Amerika. Deze soort komt voor in Costa Rica, Panama..

Cultuurvoorwaarden:

De meeste soorten groeien op lagere hoogten tot maximaal 900m, in steeds vochtige gebieden. Planten voor warme kas, dus, met steeds vochtig houdende mengsels. Ze groeien graag in half- tot zware schaduw.

Geschiedenis:

Ondertussen reeds heel wat jaren geleden, snuisterde ik tussen het aanbod van Paul Van Bosstraeten in het Brusselse. Druk doende stootte ik een pot omver. De pot tuimelde van het schap en er brak een scheut af. Paul, die net in de buurt was, deed dit voorval als onbelangrijk af. Het betrof een scheut van een onooglijk, oninteressant plantje dat hij ooit eens binnen kreeg uit... hij dacht Zuidoost-Azië. Blijkbaar zag hij dat ik er toch mee verveeld zat en om mij te overtuigen dat hij er helemaal niet zwaar aan tilde kreeg ik prompt de afgebroken scheut mee. 'Niet kapot te krijgen.', zei hij. De scheut werd thuis in de warme serre in een potje met vezelturf gedropt. Aanvankelijk gebeurde er niets: de scheut bleef vrij helder groen, stevig, doch groeide niet. Pas in het daarop volgende jaar begon de scheut te groeien. In het derde jaar verscheen waarachtig een bloemsteel van tussen de bladeren. De bloemsteel was rolrond en stak amper van tussen de bladeren uit. De bloem -zo'n 1,5cm groot- was groenbruin, eigenlijk onopvallend, niet echt een plant die je absoluut 'moet' bezitten. In het daarop volgende jaar groeide er een tweede scheut. 'Lekker', zei de slak en weg was de scheut. Ik dacht terug aan de woorden van Paul: 'Niet kapot te krijgen'. Maar te vroeg gepanikeerd: na enige tijd begon een nieuwe scheut te groeien. Traag maar gestaag. Die scheuten zijn waaiervormig. De bladeren zijn enig sinds succulent en toch sterk afgeplat.

En ik kweekte ze rechtop in een pot. Die pot stond onderaan in mijn serre, waar ik overwegend epifietisch kweek en waar onderaan enkel planten staan die heel wat water kunnen verdragen, overleven. Niet wetende over welk geslacht het ging, deden ze me wat aan het geslacht *Oberonia* denken. Ik ploos heel wat boeken uit van Zuidoost-Azische orchideeën. Zonder resultaat. Ik stond op punt de plant weg te schenken aan een *Dendrobium* fanaat, in de veronderstelling dat het een -omwille van zijn onopvallende bloei- een weinig vermelde *Dendrobium*soort betrof. Die fanaat bleek echter niet geïnteresseerd.

De plant was ondertussen uitgegroeid tot zo'n 5-tal waaiervormen, met maximale afmetingen van 35cm hoogte. Ik moest de scheuten ondersteunen met stokjes. De plant stond ondertussen reeds een 10-tal jaar in het zelfde mengsel en leek het steeds beter te doen. Ondertussen ontstond er reeds uit drie scheuten bloei. Jaarlijks bloeide de plant uit steeds dezelfde bloemsteel, gewoonlijk hield de bloem zo'n 10-tal dagen en kort na het afvallen, ontsprong een tweede bloem. In maart '98 trok ik dan op vakantie naar Costa Rica.

Daar bezocht ik -in de laatste van een vier weken durende 'orchideeëntrektocht' nabij de Panamese grens in San Vito- de Wilson Botanical Gardens. Het was een jaar dat geteisterd werd door grote droogte. Heel wat planten bloeiden niet, hier en daar vonden we planten die waarschijnlijk wel wat tijd nodig zouden hebben om na die droogte te herstellen, maar enkele planten leken helemaal niet te lijden onder die droogte. Ik denk daarbij aan *Brassia*'s, *Epidendrums*, *Pescatorea*'s, enz. Maar welke plant sprong daar in het oog? Ja! Natuurlijk die onooglijke plant waarover ik het hier al heel de tijd heb. De zogenaamde Zuidoost-Azische onbekende soort bleek een Midden-Amerikaanse te zijn. *Jacquinella equitantifolia* was onmiskenbaar de soort welke ik ooit van Van Bosstraeten had gekregen. De plant stond ingeplant op een afgezaagde boomstam, zo'n meter boven de begane grond en dus spectaculair tentoongesteld. De waaiervormige bladeren hingen bij honderden naar beneden te bengelen. Het gaf een goed beeld hoe de planten in de natuur boven op de takken in de canopy zich nestelen. Maar de plant stond ook volop in bloei en het moet gezegd: zelfs zo op ooghoogte, zo een prachtig ontwikkelde plant, zo een massaal bloeiende plant.. hij kon nog niet echt tot de verbeelding spreken. Vandaar wellicht dat hij gedoemd is om steeds een plant te zijn die thuis hoort in de rij van 'Niet zo vaak gezien in een collectie'.

Variëteiten & vormen:

Mij onbekend, 11 soorten beschreven, waaronder ook *J.globossa*, *J.teretifolia*, *J.aporophylla*, *J.pedunculata*, *J.leucomelana*, *J.cobanensis*, *J.standleyi* en *J.teres*.

Bibliografie :

Field guide to the orchids of Costa Rica and Panama, by Robert L.Dressler;ISBN 0-8014-8139-2

The New Royal Horticultural Society Dictionary Manual of Orchids , by Joyce Stewart; ISBN 0-88192-334-6

Orchids of Guatemala and Belize, by Oakes Ames and Donovan Stewart Correl ; ISBN 0-486-24834-8

Copyright © 2008 P & P Orchids /O.V.V., alle rechten voorbehouden.

